



USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Ured predsjednika

Broj: SuP-O-9/2019
Zagreb, 9. svibnja 2019.

Ustavni sud Republike Hrvatske, nakon što je zbog interesa javnosti izvršio uvid u javno dostupne izvore i zaprimio očitovanje Ministarstva rada i mirovinskog sustava Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) klasa: 023-01/19-01/68, ur. broj: 524-02-19-2 od 8. svibnja 2019., zatraženog u vezi s promotivnim aktivnostima Vlade Republike Hrvatske tijekom prikupljanja potpisa birača o potrebi da se zatraži raspisivanje referenduma u povodu inicijative triju sindikalnih središnjica u Republici Hrvatskoj, izdaje sljedeće

P R I O P Ć E N J E Z A J A V N O S T

Ustavni sud naglašava da se njegove ovlasti nadzora nad ustavnošću i zakonitošću državnog referenduma u smislu članaka 87., 89. i 96. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Ustavni zakon) odnose na referendumsku fazu postupka. Ta faza započinje kada organizacijski odbor referendumske inicijative uputi zahtjev predsjedniku Hrvatskog sabora za raspisivanje referenduma (članak 8.g Zakona o referendumu i drugim oblicima osobnog sudjelovanja u obavljanju državne vlasti i lokalne i područne /regionalne/ samouprave).

Međutim, u konkretnom slučaju riječ je o tzv. predreferendumskoj fazi postupka.

Ustavni sud u svojoj je dosadašnjoj praksi izrazio stajalište prema kojem se ne isključuje, iznimno, mogućnost intervencije Ustavnog suda i u predreferendumskoj fazi postupka. Da bi Ustavni sud reagirao u toj fazi postupka moralo bi doći do grubog kršenja pravila demokratske procedure odnosno do takvog postupanja nadležnih vlasti koje faktično dokida ili ozbiljno narušava pravo građana na izjašnjavanje o potrebi da se zatraži raspisivanje referenduma (v. rješenja broj: U-VIIR-1960/2018 od 5. lipnja 2018., www.usud.hr i broj: U-VIIR-3260/2018 od 18. prosinca 2018., "Narodne novine" broj 8/19.).

Slijedom navedenog, a s obzirom na to da je u konkretnom slučaju riječ o predreferendumskoj fazi postupka, da bi Ustavni sud intervenirao morale bi biti ispunjene naprijed navedene pretpostavke.

Iz pribavljenog očitovanja Ministarstva proizlazi da je medijska kampanja promoviranja cjelovite mirovinske reforme, koju Ministarstvo naziva informativnom, planirana u tri faze te je započela 17. listopada 2018. Treća faza, koja se sastoji od

emitiranja (spornog) trećeg "spota" u programima javne i komercijalnih RTV-kuća, započela je 26. travnja 2019. i traje do 10. svibnja 2019.

Za treću fazu kampanje, prema navodima Ministarstva, planirana su sredstva u iznosu od 1.056.267,76 kuna, dok su ukupno u 2018. i 2019. godini za kampanju utrošena sredstva u iznosu od 3.772.997,26 kuna, koja su osigurana u državnom proračunu na poziciji 3233, Promidžba i informiranje, unutar aktivnosti A854006 - Administracija i upravljanje.

Prema tome, iako je očito da je medijska kampanja promoviranja cjelovite mirovinske reforme Vlade Republike Hrvatske odnosno Ministarstva započela znatno prije početka razdoblja prikupljanja potpisa građana o potrebi da se zatraži raspisivanje referendumu, činjenica da se treća faza te kampanje vremenski poklapa s početkom prikupljanja potpisa ukazuje na to da ta faza kampanje nema isključivo informativnu svrhu upoznavanja građana s učincima mirovinske reforme, već je jednim dijelom motivirana referendumskom inicijativom i usmjerena uvjeravanju građana da bi podržavanjem inicijative doveli u pitanje one aspekte reforme koje Vlada smatra poželjnima ili neophodnima.

Međutim, Ustavnom sudu nisu predloženi nikakvi dokazi koji bi ukazivali na to da su Vlada Republike Hrvatske odnosno Ministarstvo korištenjem proračunskih sredstava ili na drugi način grubo kršili pravila demokratske procedure, odnosno postupali na način koji faktično dokida ili ozbiljno narušava pravo građana na izjašnjavanje o potrebi da se zatraži raspisivanje referendumu, niti su se u vezi s time Ustavnom sudu obratili inicijatori referendumu.

Slijedom navedenog, Ustavni sud u konkretnom slučaju ne nalazi osnove za postupanje u smislu članaka 87., 89. i 96. Ustavnog zakona.


PREDSJEDNIK
dr. sc. Miroslav Šeparović